

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

કનવર પાલ સિંહ ગિલ

વિરુદ્ધ

સ્ટેટ (એડમિન., યુ.ટી. ચંડીગઢ) સેક્રેટરી મારફ્ટ અને અન્ય.

૨૭/૦૭/૨૦૦૫

[કે.જી. બાલકૃષ્ણન અને બી.એન. શ્રીકૃષ્ણ, ન્યાયમૂર્તિઓ]

પીનલ કોડ, ૧૮૬૦; કલમ ૩૪૧, ૩૪૨, ૩૫૨, ૩૫૪, ૩૫૫ અને  
૫૦૯/કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩; કલમ ૪૮૨:

આરોપી પોલીસ અધિકારીએ ફરિયાદી મહિલા, જે પોતે પણ એક  
અધિકારી છે, તેમની નમ્રતાને ઠેસ પહોંચાડી હોવાનો આક્ષેપ-તેમની સામે  
ફરિયાદ-પોલીસ દ્વારા કોઈ પગલાં નહીં-ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ  
ફોજદારી ફરિયાદ દાખલ કરવી-આરોપી દ્વારા દાખલ કરાયેલ રિવિઝન

પિટિશનમાં સીજેએમ સમક્ષની કાર્યવાહી હાઈકોર્ટ દ્વારા રદ કરવી-તેને પડકાર-  
સુપ્રિમ કોર્ટે ટ્રાયલ કોર્ટને કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ હેઠળના ગુનાની નોંધ લેવાનો  
નિર્દેશ આપ્યો-ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપીને કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ આઈપીસી હેઠળ  
ગુનો કરવા બદલ દોષિત ઠેરવ્યો અને તે મુજબ તેને સજા ફટકારી અને દંડ પણ  
ફટકાર્યો-સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા સજામાં ફેરફાર કરીને પીડિતાને વળતર ચૂકવવાનો  
નિર્દેશ આપવો-હાઈકોર્ટ દ્વારા વળતરમાં વધારો કરીને પુષ્ટિ કરવી-તેની શુદ્ધતા-  
ઠરાવ્યું: ફરિયાદીએ અન્ય લોકો સાથે મળીને આરોપીને બદનામ કરવાનું  
કાવતરું ઘડ્યું હોવાનું સૂચવવા માટે કોઈ પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા નથી-  
આરોપીનું વર્તન ઉચ્ચ કક્ષાના પોલીસ અધિકારી પાસેથી અપેક્ષિત ઉચ્ચ ધોરણો  
સાથે સુસંગત ન હતું-આરોપીએ ઉચ્ચ મહાનુભાવોની હાજરીમાં ફરિયાદીની  
નમ્રતા ભંગ કરવાના ઇરાદા સાથે જાણીજોઈને તેની સામે ફોજદારી બળનો  
ઉપયોગ કર્યો-કલમ ૩૫૪ ના ઘટકો સંતોષાયા-નીચલી અદાલતો યોગ્ય રીતે  
તથ્યોના તારણો પર પહોંચી-તેથી માત્ર આરોપી દ્વારા એવી દલીલ કરવાથી કે  
આ કેસ તેના પર બદલ્લિયાથી ખોટી રીતે થોપવામાં આવ્યો હતો, હાઈકોર્ટના  
આદેશને બાજુ પર મૂકી શકાય નહીં-આરોપીએ બોન્ડની શરતોના કોઈપણ  
ઉલ્લંઘન/ફરિયાદ વિના પ્રોબેશનનો સમયગાળો પૂર્ણ કર્યો હોવાથી, અન્ય કોઈ  
સજાનો આશરો લેવો ન્યાયી અને યોગ્ય નથી.

આરોપી-અપીલકર્તા, જે ઉચ્ચ કક્ષાના પોલીસ અધિકારી હતા, તેમણે  
પંજાબ સરકારના સેક્રેટરી દ્વારા આયોજિત ડિનર પાર્ટીમાં બીજી એક અધિકારી

એવી ફરિયાદણની નમ્રતાને ઠેસ પહોંચાડી હોવાનો આક્ષેપ છે. ફરિયાદણએ પોલીસને ફરિયાદ કરી હતી પરંતુ તેમના દ્વારા કોઈ પગલાં લેવામાં આવ્યા ન હતા. પીડિતાના પતિએ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ આરોપી વિરુદ્ધ ફરિયાદ દાખલ કરી હતી. આરોપીએ સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ ફોજદારી રિવિઝન પસંદ કરી હતી. હાઈકોર્ટે ફરિયાદ અને પોલીસ દ્વારા નોંધાયેલા કેસના અનુસંધાનમાં આગળની કાર્યવાહી રદ કરી હતી. હાઈકોર્ટના ચુકાદાને ફરિયાદણ અને તેના પતિ દ્વારા આ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો. આ કોર્ટે ટ્રાયલ કોર્ટને કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ હેઠળના ગુનાની નોંધ લેવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપીને કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે દોષિત ઠેરવ્યો હતો અને તે મુજબ તેને કેદની સજા ફટકારી હતી અને દંડ પણ ફટકાર્યો હતો. સેશન્સ કોર્ટે દોષિત ઠરાવવાની પુષ્ટિ કરી હતી પરંતુ સજામાં ફેરફાર કર્યો હતો અને નિર્દેશ આપ્યો હતો કે આરોપીને પ્રોબેશન પર મુક્ત કરવામાં આવે અને દંડમાં વધારો કર્યો હતો અને તેમાંથી અડધી રકમ પીડિતાને વળતર તરીકે ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. હાઈકોર્ટે દોષિત ઠરાવવાની પુષ્ટિ કરી પરંતુ દંડમાં વધારો કર્યો અને સમગ્ર રકમ પીડિતાને ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો. તેથી વર્તમાન અપીલ અને ક્રોસ અપીલ.

અપીલોને ફગાવી દેતા, કોર્ટે

ઠરાવ્યું: ૧.૧. એ સાચું છે કે મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં થોડો વિલંબ થયો હતો, પરંતુ તે એકલું જ ફરિયાદણ-અધિકારી દ્વારા રજૂ કરવામાં

આવેલી ફરિયાદને નકારવા માટે પૂરતું ન હતું. તેણીએ તરત જ સમગ્ર ઘટના ચીફ સેક્રેટરી અને અન્ય અધિકારીઓને જણાવી હતી અને વાંધાઓ ઉઠાવ્યા હતા તેમજ આરોપી, અન્ય એક પોલીસ અધિકારી વિરુદ્ધ કડક કાર્યવાહીની માંગ કરી હતી. જ્યારે તે આ તમામ પ્રયાસોમાં નિષ્ફળ ગઈ, ત્યારે તેણીએ અને તેના પતિએ ફોજદારી ફરિયાદ દાખલ કરી. ફરિયાદણએ અન્ય લોકો સાથે મળીને આરોપીને બદનામ કરવાનું કાવતરું ઘડ્યું હોવાનું સૂચવવા માટે કંઈ નથી. [૮૩૯-બી, સી]

૧.૨. નીચલી અદાલતોના તારણો એ છે કે આરોપીએ કેટલાક મહેમાનોની હાજરીમાં ફરિયાદણના નિતંબ પર હળવેથી થપ્પડ મારી હતી. આરોપીના ભાગ પરનું આ કૃત્ય ચોક્કસપણે આઈપીસીની કલમ ૩૫૪ ના ઘટકનું નિર્માણ કરશે. તે સાબિત થાય છે કે આરોપીએ ફરિયાદણની નમ્રતાને ઠેસ પહોંચાડવાના ઈરાદાથી ફોજદારી બળનો ઉપયોગ કર્યો હતો અને તે સંપૂર્ણપણે જાણતો હતો કે અન્ય મહેમાનોની હાજરીમાં ફરિયાદણના નિતંબ પર હળવેથી થપ્પડ મારવાથી તેને શરમ આવશે. આરોપીને એવી જાણકારી હતી કે તે સંપૂર્ણપણે વાકેફ હતો કે તે સમયે અને સ્થળે ફરિયાદણના શરીરને સ્પર્શ કરવાથી તેની નમ્રતાને ઠેસ પહોંચશે. જો આરોપીના ભાગ પર કોઈ દોષિત ઈરાદો ન હોત, તો કોઈએ આ ઘટનાની નોંધ લીધી ન હોત. ફરિયાદણએ ઘટના પછી તરત જ હોબાળો મચાવ્યો હતો અને ફરિયાદણની પ્રતિક્રિયા સમગ્ર ઘટનાની નોંધ લેવા માટે ખૂબ જ સુસંગત છે. આરોપી, સૌથી ઉચ્ચ કક્ષાના પોલીસ અધિકારી હોવાથી, અત્યંત

સાવધ રહેવું જોઈતું હતું અને તેમ કરવામાં નિષ્ફળ જઈને અને દોષિત ઈશ્દાથી ફરિયાદણના શરીરને સ્પર્શ કરીને તેણે કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ આઈપીસી હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કર્યો છે.[૮૩૯-ડી, ઇ, એફ]

૧.૩. બે અદાલતો દ્વારા નોંધાયેલા અને હાઈકોર્ટ દ્વારા પુષ્ટિ થયેલ તથ્યોના તારણોને જોતા, આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલી માત્ર એવી દલીલ પર કે આખી ઘટના દુર્ભાવનાપૂર્ણ હેતુથી તેના પર ખોટી રીતે થોપવામાં આવી હતી, હાઈકોર્ટના આદેશને બાજુ પર મૂકી શકાય નહીં.[૮૩૯-જી]

૨. આ ઘટના ૧૯૮૮ માં બની હતી. રાજ્ય પોલીસમાં ઉચ્ચ પદ ધરાવતા હોવા છતાં, વિવિધ અદાલતોએ તેને કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ આઈપીસી હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવ્યો છે અને તે પોતે અન્ય લોકો માટે એક મોડેલ સેટ કરી રહ્યું છે અને તે ન્યાયિક પ્રણાલીમાં વિશ્વાસ વધારશે. આરોપીએ પ્રોબેશનનો સમયગાળો પૂર્ણ કર્યો હતો. બોન્ડની કોઈપણ શરતોની કોઈપણ ફરિયાદ અથવા ઉદ્ધંધન માટે કોઈ પ્રસંગ ન હતો. આ તબક્કે, અન્ય કોઈ સજાનો આશરો લેવો તે ન્યાયી અને યોગ્ય નથી. જોકે, ફરિયાદણને વળતર તરીકે ચૂકવવાના આદેશ આપવામાં આવેલી વળતરની રકમ હાઈકોર્ટ દ્વારા તેણીની અરજ મુજબ યોગ્ય રીતે વ્યવહાર કરવામાં આવી શકે છે.[૮૪૦-બી-ડી]

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૦૩૨/૧૯૯૮.

પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના ૨૦/૦૮/૧૯૯૮ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી, સીઆરએલ. આર. નં. ૧૬૪/૧૯૯૮ માં.

સાથે

સી.એ. નં. ૪૩૦/૧૯૯૯.

અપીલકર્તા માટે અલોક કુમાર સેન ગુપ્તા, પારિજાત સિંહા, મૃણાલ કાંતિ મંડલ, સ્નેહશિષ મુખર્જી, એસ.સી. ઘોષ, સૂરજ પ્રકાશ, કુમારી અનિંદિતા સેન ગુપ્તા અને કુમારી મિશ્રાલી મંડલ.

સામાવાળાઓ માટે કુમારી ઈન્દિરા જયસિંહ, સુનિલ કુમાર જૈન, મનોજ સ્વરૂપ અને તેમની સાથે કુમારી કામિની જયસ્વાલ.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ કે.જી. બાલકૃષ્ણન દ્વારા આપવામાં આવેલ.

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૦૩૨/૧૯૯૮ માં અપીલકર્તાને ઈન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો. તે આ અપીલમાં તેની સજા અને ચુકાદાને પડકારે છે. ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૪૩૦/૧૯૯૯ તે કેસમાં ફરિયાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે અને તેણી અરજ કરે છે કે આરોપીને આપવામાં આવેલી સજામાં વધારો કરવામાં આવે. બંને અપીલો એકસાથે સાંભળવામાં આવી છે અને આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો છે.

૧૮/૦૭/૧૯૮૮ ના રોજ, એક વરિષ્ઠ આઈએએસ અધિકારી, જે પંજાબ સરકારના ફાયનાન્સિયલ કમિશનર અને સચિવનું પદ ધરાવતા હતા, તેમણે ચંડીગઢ ખાતે ફરજ બજાવતા કેટલાક આઈએએસ અધિકારીઓ અને આઈપીએસ અધિકારીઓને ચંડીગઢના સેક્ટર ૧૬ સ્થિત તેમના નિવાસસ્થાને રાત્રે ૮.૩૦ વાગ્યે ડિનર માટે આમંત્રિત કર્યા હતા. આઈએએસ અને આઈપીએસ અધિકારીઓ ઉપરાંત, પંજાબ રાજ્યના એડવોકેટ જનરલ સહિત કેટલાક વકીલો અને અગ્રણી અખબારો સાથે સંકળાયેલા કેટલાક પત્રકારો તેમજ અખબારી પ્રતિનિધિઓ પણ ત્યાં ઉપસ્થિત હતા. મહેમાનો રાત્રે આશરે ૮.૩૦ વાગ્યે એકત્ર થયા હતા. મહિલાઓ પુરુષ મહેમાનોથી થોડે દૂર અર્ધવર્તુળાકારમાં બેઠી હતી. ફરિયાદદાતા પતિ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપ મુજબ, આરોપી, જે તે સમયે પંજાબ રાજ્યના પોલીસ મહાનિર્દેશક હતા, તે આવ્યા અને જ્યાં મહિલાઓ બેઠી હતી ત્યાં ખાલી પડેલી એક ખુરશી પર બેસી ગયા. ત્યારબાદ આરોપીએ ફરિયાદદાતાને બોલાવી અને તેની નજીક બેસવા કહ્યું કારણ કે તે તેની સાથે કોઈ બાબતે વાત કરવા માંગતો હતો. જ્યારે ફરિયાદદા આરોપીની નજીક પડેલી ખુરશી પર બેસવાની તૈયારીમાં હતી, ત્યારે આરોપીએ અચાનક ખુરશી પોતાની તરફ ખેંચી લીધી અને એવો આક્ષેપ છે કે ફરિયાદદા થોડી ક્ષોભજનક સ્થિતિમાં મુકાઈ ગઈ હતી અને તેણીએ ખુરશી પાછળ ખેંચીને તેના પર બેસવાનું સંભાળી લીધું હતું. આરોપીએ ફરીથી ખુરશી પોતાની ખુરશીની નજીક ખેંચવાનો પ્રયાસ કર્યો જેના પર ફરિયાદદા ખુરશી પરથી ઊભી થઈ ગઈ અને પોતાની મૂળ જગ્યાએ પાછી ફરી ગઈ. વધુ આક્ષેપ એવો છે કે લગભગ દસ

મિનિટ પછી, આરોપી ફરિયાદણની નજીક આવ્યો અને તેને પોતાની સાથે આવવા કહ્યું. ફરિયાદણે તેના આ વર્તન સામે સખત વાંધો ઉઠાવ્યો, પરંતુ આરોપી પોતાના સૂર અને વલણમાં બદલાવ લાવવા તૈયાર ન હતો અને તેણે ફરીથી ફરિયાદણને પોતાની સાથે આવવા કહ્યું. ફરિયાદણે વધુમાં આક્ષેપ કર્યો હતો કે આરોપીએ તેનો રસ્તો રોકી લીધો હોવાથી તે ડરી ગઈ હતી અને તેણીએ તે જગ્યાએથી દૂર જવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, જેના પર આરોપીએ ફરિયાદણના નિતાંબ પર થપ્પડ મારી હતી અને આ કૃત્ય અન્ય મહેમાનોની હાજરીમાં કરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ ફરિયાદણે યજમાનને ફરિયાદ કરી અને તેમને જણાવ્યું કે આરોપીનું વર્તન અત્યંત વાંધાજનક હતું અને તે કોઈ સભ્ય સમાજમાં બેસવા લાયક ન હતો. ત્યારબાદ આરોપીને તે સ્થળેથી નમ્રતાપૂર્વક દૂર કરવામાં આવ્યો હતો. ફરિયાદણે ત્યાં હાજર રહેલા સંયુક્ત નિયામક, ઇન્ટેલિજન્સ બ્યુરોને ફરિયાદ કરી હતી. ફરિયાદણે આ ઘટના પોતાના પતિને જણાવી હતી જેઓ પણ ત્યાં ઉપસ્થિત હતા. બીજા દિવસે, એટલે કે ૧૯ જુલાઈ, ૧૯૮૮ ના રોજ, ફરિયાદણે મુખ્ય સચિવની મુલાકાત માંગી અને તેમને સમગ્ર ઘટના જણાવી તેમજ આરોપી સામે યોગ્ય પગલાં લેવા વિનંતી કરી. ફરિયાદણ પંજાબના રાજ્યપાલના સલાહકારને મળી અને ડિનર પાર્ટીમાં બનેલી ઘટનાની સંપૂર્ણ અને વિગતવાર વિગત આપી. ફરિયાદણે રાજ્યપાલના તત્કાલીન સચિવને આ ઘટના સમજાવી અને રાજ્યપાલને પણ મળી. ૨૯ જુલાઈ, ૧૯૮૮ ના રોજ, અરજદારે પોલીસને લેખિત ફરિયાદ આપી અને ગુનો નોંધવામાં આવ્યો, પરંતુ આગળ કોઈ પગલાં લેવામાં આવ્યા ન હતા. લગભગ ચાર મહિના પછી, ફરિયાદણના પતિએ ચીફ

જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, ચંડીગઢ સમક્ષ ફરિયાદ દાખલ કરી, જેમાં આઈપીસીની કલમ ૩૪૧, ૩૪૨, ૩૫૨, ૩૫૪, ૩૫૫ અને ૫૦૯ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કર્યાનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ આરોપીએ સીઆર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ ફોજદારી રિવિઝન દાખલ કરી અને હાઈકોર્ટે ફરિયાદ તેમજ પોલીસ દ્વારા નોંધાયેલા ગુનાના અનુસંધાનમાં આગળની કાર્યવાહી રદ કરી દીધી. ફરિયાદી અને તેના પતિએ સંયુક્ત રીતે હાઈકોર્ટના આ ચુકાદાને આ કોર્ટ સમક્ષ પડકાર્યો અને હાઈકોર્ટનો ચુકાદો બાજુ પર મૂકવામાં આવ્યો તથા ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટને આઈપીસીની કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ હેઠળના ગુનાની નોંધ લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો. ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટે પાછળથી તહોમત ઘડ્યું અને સંપૂર્ણ સુનાવણી પછી આરોપીને આઈપીસીની કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો. તેમને કલમ ૩૫૪ હેઠળના ગુના માટે ત્રણ મહિનાની મુદતની કેદ અને રૂ. ૫૦૦ નો દંડ ભરવાની સજા કરવામાં આવી હતી; અને આઈપીસીની કલમ ૫૦૯ હેઠળના ગુના માટે, આરોપી પર બે મહિનાની સાદી કેદ અને રૂ. ૨૦૦ નો દંડ લાદવામાં આવ્યો હતો. આરોપી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલમાં, સેશન્સ જજે દોષિત ઠરાવવાની પુષ્ટિ કરી, પરંતુ સજામાં ફેરફાર કર્યો અને આરોપીને કસ્ટડીની કેદની સજાને બદલે પ્રોબેશન પર મુક્ત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો. દંડની રકમ વધારીને રૂ. ૫૦,૦૦૦ કરવામાં આવી હતી અને તેમાંથી અડધી રકમ ફરિયાદીને ચૂકવવાનો વધુ નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. આરોપીએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ રિવિઝનમાં તેને પડકાર્યો હતો. હાઈકોર્ટે કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ હેઠળ આરોપીને

દોષિત ઠેરવવાના હુકમમાં કોઈ દખલ કરી નહીં. જોકે, દંડની રકમ વધારીને રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ કરવામાં આવી હતી અને સમગ્ર રકમ ફરિયાદીને ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. આરોપી દ્વારા ખર્ચ પેટે રૂ. ૨૫,૦૦૦ ની રકમ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. હાઈકોર્ટના આ ચુકાદાને આરોપી તેમજ ફરિયાદી બંને દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો છે.

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૦૩૨/૯૮ માં આરોપી-અપીલકર્તાએ અમારી સમક્ષ અનેક દલીલો ઉપસ્થિત કરી હતી. અપીલકર્તાના વકીલે વિવિધ કારણોસર તારણોની શુદ્ધતા સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો, અને કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા હકીકતલક્ષી તારણો સામે પણ ગંભીર વિવાદ ઉપસ્થિત કર્યો હતો. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે આવો કોઈ બનાવ બન્યો ન હતો અને આ અપીલકર્તાને બદનામ કરવાના ષડયંત્રનો એક ભાગ હતો, જેમને તે સમય દરમિયાન ચરમસીમા પર રહેલી ઉગ્રવાદીઓની પ્રવૃત્તિઓને નિયંત્રિત કરવા માટે અનેક ગંભીર પગલાં લેવા પડ્યા હતા. એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે આરોપી આતંકવાદીઓની ઉગ્રવાદી કામગીરીને નિયંત્રિત કરવામાં સફળ રહ્યા હતા અને સરકાર તેમજ અન્ય વહીવટકર્તાઓ તરફથી પ્રશંસા મેળવી હતી તથા ઘણા ઉચ્ચ કક્ષાના અમલદારોને આ બાબત પસંદ નહોતી અને ષડયંત્રના ભાગરૂપે સમગ્ર કેસ તેમના પર ખોટી રીતે થોપી બેસાડવામાં આવ્યો હતો. અપીલકર્તાના વકીલ દ્વારા એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ખુદ ફરિયાદ જ ત્રણ મહિનાના

સમયગાળા પછી દાખલ કરવામાં આવી હતી અને જે સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવી હતી તેઓ તમામ હિત ધરાવતા સાક્ષીઓ હતા તેમજ જે સાક્ષીઓએ આ ઘટના જોઈ હોવાનો કથિત આક્ષેપ હતો તેવા સૌથી સુસંગત સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવી ન હતી. ફરિયાદપક્ષ દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલા કેટલાક સાક્ષીઓની તપાસ ન કરવા બાબતે પણ ખાસ નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો હતો.

એ સાચું છે કે મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં કંઈક વિલંબ થયો હતો, પરંતુ તે બાબત પોતે ભોગ બનનાર મહિલા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી ફરિયાદને ફગાવી દેવા માટે પૂરતી ન હતી. એ નોંધવું મહત્વપૂર્ણ છે કે તેણીએ સમગ્ર ઘટના તુરંત જ મુખ્ય સચિવ અને અન્ય અધિકારીઓને જણાવી હતી અને વાંધો ઉઠાવ્યો હતો તેમજ આરોપી સામે કડક કાર્યવાહી કરવાની માંગ પણ કરી હતી. જ્યારે તેણી આ તમામ પ્રયાસોમાં નિષ્ફળ રહી, ત્યારે તેણીએ અને તેના પતિએ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ ફોજદારી ફરિયાદ દાખલ કરી હતી. એવું સૂચવવા માટે કંઈપણ નથી કે ભોગ બનનાર મહિલાએ અન્ય કોઈની સાથે મેળાપીપણું કરીને કામ કર્યું હતું અને તેણીએ આરોપીને બદનામ કરવા માટે કોઈ ષડયંત્ર રચ્યું હતું. જો સમગ્ર ઘટનાને યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં જોવામાં આવે, તો તે સ્પષ્ટ થાય છે કે બનાવની તારીખે આરોપીનું વર્તન એક ઉચ્ચ કક્ષાના પોલીસ અધિકારી પાસેથી અપેક્ષિત ઉચ્ચ ધોરણોને અનુરૂપ ન હતું. વિવિધ કોર્ટોના તારણો એવા અર્થના છે કે આરોપીએ કેટલાક મહેમાનોની હાજરીમાં ભોગ

બનનાર મહિલાના નિતંબ પર હળવેથી થપ્પડ મારી હતી. આરોપી તરફનું આ કૃત્ય ચોક્કસપણે આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૫૪ ના આવશ્યક તત્વોની રચના કરે છે. તે સાબિત થાય છે કે આરોપીએ ફરિયાદી મહિલાની લજ્જા ભંગ કરવાના ઇરાદા સાથે ગુનાહિત બળનો ઉપયોગ કર્યો હતો અને તે સારી રીતે જાણતો હતો કે અન્ય મહેમાનોની હાજરીમાં ભોગ બનનાર મહિલાના નિતંબ પર હળવેથી થપ્પડ મારવાથી તેણી ક્ષોભજનક સ્થિતિમાં મુકાશે. આરોપીને એ બાબતની જાણકારી હોવાનું મારી શકાય કે તે સંપૂર્ણપણે વાકેફ હતો કે તે સ્થળે અને સમયે ભોગ બનનાર મહિલાના શરીરને સ્પર્શ કરવો એ તેની લજ્જા ભંગ કરવા સમાન ગણાશે. જો આરોપી તરફથી આવો કોઈ ગુનાહિત ઇરાદો ન હોત, તો કોઈએ આ બનાવની નોંધ લીધી ન હોત. બનાવ બન્યા પછી તરત જ ભોગ બનનાર મહિલાએ ભારે હોબાળો મચાવ્યો હતો અને સમગ્ર ઘટનાની નોંધ લેવા માટે ભોગ બનનાર મહિલાની પ્રતિક્રિયા અત્યંત સુસંગત છે. સર્વોચ્ચ કક્ષાના પોલીસ અધિકારી હોવાના નાતે આરોપીએ અત્યંત સાવચેત રહેવું જોઈતું હતું અને તેમ કરવામાં નિષ્ફળ રહીને તેમજ ગુનાહિત ઇરાદા સાથે ફરિયાદી મહિલાના શરીરને સ્પર્શ કરીને તેણે આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કર્યો છે. બંને કોર્ટો દ્વારા નોંધવામાં આવેલા અને રિવિઝનમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા બહાલ રાખવામાં આવેલા હકીકતના તારણોને ધ્યાને લેતાં, આરોપીના માત્ર એવા દાવા પર હાઈકોર્ટના હુકમને રદ કરી શકાય નહીં કે બદલ્લા સાથે સમગ્ર બનાવ તેમના પર ખોટી રીતે થોપી બેસાડવામાં આવ્યો હતો. તેથી, અમને આરોપી દ્વારા

દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલમાં કોઈ તથ્ય જણાતું નથી. તે મુજબ અપીલ રદ કરવામાં આવે છે.

ફરિયાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલમાં, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ કુમારી ઈન્દિરા જયસિંહે દલીલ કરી હતી કે મહિલાઓ વિરુદ્ધના ગુનાઓમાં વધારો થઈ રહ્યો છે અને કોર્ટે આ બાબતને ગંભીરતાથી લેવી જોઈતી હતી અને આરોપીને પ્રોબેશન પર મુક્ત કરવો જોઈતો ન હતો.

આ બનાવ ૧૯૮૮ માં બન્યો હતો. આરોપી રાજ્ય પોલીસમાં ઉચ્ચ હોદ્દો ધરાવતા હોવા છતાં, વિવિધ કોર્ટોએ તેમને આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૫૪ અને ૫૦૯ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને તે બાબત પોતે અન્ય લોકો માટે એક આદર્શ સ્થાપિત કરે છે તથા ન્યાયિક વ્યવસ્થામાં વિશ્વાસ વધારશે. આરોપીએ પ્રોબેશનનો સમયગાળો પૂર્ણ કરી લીધો હતો. કોઈપણ ફરિયાદ અથવા બોન્ડની શરતોના કોઈપણ ઉલ્લંઘનનો કોઈ પ્રસંગ બન્યો ન હતો. આ તબક્કે, અમે માનતા નથી કે અન્ય કોઈ સજાનો આશરો લેવો તે ન્યાયી અને યોગ્ય છે. અમારા મતે, હાઈકોર્ટના ચુકાદા સામે ફરિયાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૪૩૦/૧૯૯૯ માં કોઈ તથ્ય નથી અને તે મુજબ તેને રદ કરવામાં આવે છે.

આ અપીલમાં અપીલકર્તાના વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદીનો વળતર તરીકે તેમને ચૂકવવાનો આદેશ કરાયેલ રૂ. ૨ લાખ ઉપાડવાનો કોઈ ઈરાદો નથી અને તે રકમ મહિલાઓના હિત માટે સેવાનું કાર્ય કરતી કોઈપણ મહિલા સંસ્થાને આપવામાં આવે. આ રકમ હાલમાં પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટ પાસે કોર્ટ ડિપોઝિટમાં જમા પડેલી હોઈ શકે છે. ફરિયાદી દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજ મુજબ સદર વળતરની રકમનો યોગ્ય રીતે નિકાલ કરવા માટે અમે આ બાબત પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ પર છોડીએ છીએ. આ ચુકાદાની એક નકલ પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના રજિસ્ટ્રારને મોકલવામાં આવશે.

અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે.

***\*This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.\****

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====